

Sprawa C-366/24**Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym****Data wpływu:**

21 maja 2024 r.

Sąd odsyłający:

Conseil d'État (Francja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

17 maja 2024 r.

Strona skarżąca:

Amazon EU Sàrl

Strona przeciwna:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique

[OMISSIS]

Conseil d'État (rada stanu), orzekając w postępowaniu spornym

(wydział ds. sporów, połączone izby dziewiąta i dziesiąta)

[OMISSIS]

Uwzględniając następujące postępowanie:

W skardze i dwóch pismach procesowych, zarejestrowanych w sekretariacie wydziału ds. sporów Conseil d'État (rady stanu) w dniach 22 maja, 15 listopada i 20 grudnia 2023 r., spółka Amazon EU wnosi do Conseil d'État (rady stanu) o:

1) stwierdzenie nieważności, w związku z nadużyciem władzy, arrêté du 4 avril 2023 relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre (rozporządzenia z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie wysokości minimalnej opłaty za usługę dostawy książki);

2) [OMISSIS] [żądanie dotyczące kosztów]

Podnosi ona, że:

- rozporządzenie wydano w wyniku przeprowadzenia nieprawidłowej procedury, bowiem nie przedstawiono go Autorité de la concurrence (organowi ochrony konkurencji) do uprzedniej konsultacji;
- będące podstawą prawną zaskarżonego rozporządzenia przepisy art. 1 loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (ustawy nr 2021-1901 z dnia 30 grudnia 2021 r. o wzmacnianiu rynku książek oraz uczciwości i zaufania między jego podmiotami) naruszają cele dyrektywy 2000/31/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. oraz, ewentualnie, cele dyrektywy 2006/123/WE z dnia 12 grudnia 2006 r.;
- przepisy art. 1 ustawy z dnia 31 grudnia 2021 r. naruszają swobodny przepływ towarów zagwarantowany przez Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W dwóch odpowiedziach, zarejestrowanych w dniu 19 października 2023 r. i w dniu 7 marca 2024 r., ministre de la culture (minister kultury) wnosi o oddalenie skargi. Podnosi, że zarzuty przedstawione przez skarżącą spółkę są bezzasadne.

Skargę przedstawił ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (ministrowi gospodarki, finansów oraz suwerenności przemysłowej i cyfrowej), który nie złożył pisma procesowego.

Uwzględniając:

- Traktat o Unii Europejskiej;
- Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
- Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej;
- dyrektywę 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r.;
- dyrektywę 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r.;
- loi n° 81-766 du 10 août 1981 (ustawę nr 81-766 z dnia 10 sierpnia 1981 r.);

- loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 (ustawę nr 2021-1901 z dnia 30 grudnia 2021 r.);
- code de commerce (kodeks handlowy);
- code de justice administrative (kodeks postępowania przed sądami administracyjnymi);

[OMISSIS]

[informacje dotyczące postępowania]

Uwzględniając, co następuje:

- 1 Zgodnie z art. 1 akapit pierwszy loi n° 81-766 du 10 août 1981 relative au prix du livre (ustawy z dnia 10 sierpnia 1981 r. o cenie książki), w brzmieniu wynikającym z art. 1 loi du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (ustawy z dnia 30 grudnia 2021 r. o wzmacnianiu rynku książek oraz uczciwości i zaufania między jego podmiotami): *„Każda osoba fizyczna i prawna, która wydaje lub importuje książki, zobowiązana jest do ustalenia detalicznej ceny sprzedaży wydawanych lub importowanych przez nią książek”*. Zgodnie z akapitem czwartym owego art. 1: *„Sprzedawcy detaliczni muszą stosować rzeczywistą detaliczną cenę sprzedaży w wysokości od 95 % do 100 % ceny ustalonej przez wydawcę lub importera. W przypadku gdy książka jest wysyłana do kupującego i nie jest odbierana w placówce handlowej sprzedaży detalicznej książek, ceną sprzedaży jest ta ustalona przez wydawcę lub importera. Sprzedawca detaliczny nie może w żadnym przypadku oferować, bezpośrednio lub pośrednio, usługi bezpłatnej dostawy książki, chyba że książka jest odbierana w placówce handlowej sprzedaży detalicznej książek. Usługa dostawy książki musi być zafakturowana zgodnie z minimalną wysokością opłaty określoną w rozporządzeniu ministrów ds. kultury i gospodarki, na wniosek Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse (urzędu regulacji łączności elektronicznej, poczty i dystrybucji prasy). Rozporządzenie to uwzględnia ceny proponowane przez operatorów świadczących usługi pocztowe na rynku sprzedaży detalicznej książek oraz konieczność utrzymania rozbudowanej sieci sprzedawców detalicznych”*.
- 2 Rozporządzeniem z dnia 4 kwietnia 2023 r., wydanym w wykonaniu art. 1 akapit czwarty ustawy z dnia 10 sierpnia 1981 r., ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique (minister gospodarki, finansów oraz suwerenności przemysłowej i cyfrowej) oraz ministre de la culture (minister kultury) określili minimalną wysokość opłaty za usługę dostawy książek do miejsca zamieszkania na kwotę 3 EUR (włączając wszystkie podatki) za każde zamówienie obejmujące jedną lub więcej książek, którego wartość zakupu w odniesieniu do nowych książek jest niższa niż 35 EUR (włączając wszystkie podatki), oraz na kwotę wyższą niż 0 EUR (włączając wszystkie podatki) za każde zamówienie obejmujące jedną lub więcej nowych książek, którego wartość

zakupu w odniesieniu do nowych książek jest wyższa niż 35 EUR lub równa tej ostatniej kwocie (włączając wszystkie podatki). Spółka Amazon EU żąda stwierdzenia nieważności tego rozporządzenia w związku z nadużyciem władzy.

W przedmiocie konsultacji z Autorité de la concurrence (organem ochrony konkurencji):

3 [OMISSIS]

4 [OMISSIS] [zarzut dotyczący kwestii prawa krajowego, bez znaczenia dla pytań prejudycjalnych]

W przedmiocie poszanowania prawa Unii Europejskiej:

5 Z jednej strony zgodnie z art. 22 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej: „Unia szanuje różnorodność kulturową, religijną i językową”. Zgodnie z art. 3 ust. 3 akapit ostatni Traktatu o Unii Europejskiej: „[Unia] [s]zanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową”. Zgodnie z art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej: „1. Unia przyczynia się do rozkwitu kultur państw członkowskich [...]. / 2. Działanie Unii zmierza do zachęcania do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, do wspierania i uzupełniania ich działań w następujących dziedzinach: [...] – twórczości artystycznej i literackiej [...]. / [...] 4. Unia uwzględnia aspekty kulturalne w swoim działaniu na podstawie innych postanowień traktatów, zwłaszcza w celu poszanowania i popierania różnorodności jej kultur”.

6 Z drugiej strony zgodnie z art. 34 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej: „Ograniczenia ilościowe w przywozie oraz wszelkie środki o skutku równoważnym są zakazane między państwami członkowskimi”. Zgodnie z art. 56 tego traktatu: „W ramach poniższych postanowień ograniczenia w swobodnym świadczeniu usług wewnątrz Unii są zakazane w odniesieniu do obywateli państw członkowskich mających swe przedsiębiorstwo w państwie członkowskim innym niż państwo odbiorcy świadczenia”.

7 W pierwszej kolejności, [OMISSIS]

8 [OMISSIS]

9 [OMISSIS]

10 [OMISSIS] [zarzut oparty na niezgodności rozpatrywanych przepisów prawa krajowego z dyrektywą 2000/31, oddalony przez sąd odsyłający na podstawie utrwalonego orzecznictwa Trybunału i bez znaczenia dla pytań prejudycjalnych]

11 W drugiej kolejności, zgodnie z art. 1 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym: „1. Niniejsza dyrektywa ustanawia ogólne przepisy ułatwiające korzystanie ze swobody przedsiębiorczości przez usługodawców oraz swobodnego

przepływu usług, zapewniając przy tym wysoki poziom jakości usług. / [...] / 4. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na środki podjęte na poziomie wspólnotowym lub krajowym, zgodnie z prawem wspólnotowym, mające na celu ochronę lub promowanie różnorodności kulturowej lub językowej, bądź też pluralizmu mediów”. Zgodnie z art. 16 ust. 1 owej dyrektywy: „Państwa członkowskie uznają prawo usługodawców do świadczenia usług w państwie członkowskim innym niż to, w którym prowadzą oni przedsiębiorstwo. / Państwo członkowskie, w którym świadczona jest usługa, zapewnia możliwość swobodnego podjęcia i prowadzenia działalności usługowej na swoim terytorium. / Państwa członkowskie nie uzależniają możliwości podejmowania lub prowadzenia działalności usługowej na ich terytorium od spełnienia wymogów sprzecznych z następującymi zasadami: / a) niedyskryminacja [...]; / b) konieczność: wymóg musi być uzasadniony względami porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub ochrony środowiska naturalnego; / c) proporcjonalność [...]”.

- 12 Skarżąca spółka – w celu wykazania, iż kwestionowane przez nią rozporządzenie jest niezgodne z prawem – argumentuje, że przepisy art. 1 akapit czwarty ustawy z dnia 10 sierpnia 1981 r., których rozporządzenie to zapewnia wykonanie, naruszają cele dyrektywy 2006/123/WE, ponieważ uzależniają one swobodne prowadzenie działalności usługowej od wymogu niezgodnego z warunkami ustanowionymi w art. 16 ust. 1 tej dyrektywy. Ze swojej strony ministre de la culture (minister kultury) w odpowiedzi twierdzi przede wszystkim, że ponieważ kwestionowane przepisy ustanowiono w celu zapewnienia różnorodności wydawniczej, a w konsekwencji różnorodności kulturowej, nie wchodzi one – na podstawie jej art. 1 ust. 4 – w zakres stosowania dyrektywy 2006/123/WE. Tytułem ewentualnym minister podnosi, że zapewnienie różnorodności kulturowej stanowi powód pozwalający na uzasadnienie kwestionowanego środka.
- 13 Odpowiedź na ten zarzut zależy od kwestii, czy przepisy art. 1 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE należy interpretować w ten sposób, że wykluczają one z jej zakresu stosowania środek krajowy, który w celu ochrony lub wspierania różnorodności kulturowej reguluje prowadzenie na terytorium państwa członkowskiego działalności usługowej, czy też w związku z przepisami art. 16 ust. 1 lit. b) tej dyrektywy należy je interpretować w ten sposób, że ochrona lub wspieranie różnorodności kulturowej mogą uzasadniać odstępstwo od zakazu nakładania na usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim wymogu ustanowionego w takich przepisach krajowych.
- 14 W sytuacji gdyby Trybunał przyjął taką łączną wykładnię art. 1 i 16 owej dyrektywy, nasuwa się również pytanie, czy ocena zgodności rozpatrywanych przepisów krajowych z celami dyrektywy 2006/123/WE wyklucza badanie ich zgodności z prawem pierwotnym Unii Europejskiej.
- 15 W trzeciej kolejności, w przypadku gdyby należało dokonać oceny zgodności przyjętego w celu ochrony lub wspierania różnorodności kulturowej środka krajowego ze swobodami zagwarantowanymi w art. 34 i 56 Traktatu

o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, powstaje pytanie, czy środek krajowy, który określa minimalną opłatę za dostawę towaru do miejsca zamieszkania, należy uznać za dotyczący sposobu sprzedaży tego towaru i w konsekwencji należy go oceniać w świetle swobodnego przepływu towarów, czy też kwestionowane przepisy należy oceniać w świetle swobody świadczenia usług, w szczególności mając na uwadze szkodliwy skutek dla działalności polegającej na sprzedaży tego towaru przez Internet lub odrębny charakter usługi dostawy w stosunku do usługi sprzedaży towaru.

- 16 Kwestie te mają decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia przez Conseil d'État (radę stanu) zawisłego przed nią sporu. Stwarzają one poważne trudności. Należy zatem skierować sprawę do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do czasu wydania orzeczenia przez Trybunał zawiesić postępowanie w sprawie żądań przedstawionych przez skarżącą spółkę.

POSTANAWIA:

Artykuł 1: Postępowanie zawiesza się do czasu wydania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej orzeczenia w przedmiocie następujących pytań:

- 1) Czy przepisy art. 1 ust. 4 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym należy interpretować w ten sposób, że wykluczają one z jej zakresu stosowania środek krajowy, który w celu ochrony lub wspierania różnorodności kulturowej reguluje prowadzenie na terytorium państwa członkowskiego działalności usługowej, czy też należy je interpretować – w związku z przepisami art. 16 ust. 1 lit. b) owej dyrektywy – w ten sposób, że ochrona lub wspieranie różnorodności kulturowej mogą uzasadniać odstępstwo od zakazu nakładania na usługodawców prowadzących przedsiębiorstwo w innym państwie członkowskim wymogu ustanowionego w takich przepisach krajowych?
- 2) Czy ocena zgodności takich przepisów krajowych z celami dyrektywy 2006/123/WE wyklucza badanie ich zgodności z prawem pierwotnym Unii Europejskiej?
- 3) Czy w przypadku gdyby należało dokonać oceny zgodności przyjętego w celu ochrony lub wspierania różnorodności kulturowej środka krajowego ze swobodami zagwarantowanymi w art. 34 i 56 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, środek krajowy, który określa minimalną opłatę za dostawę towaru do miejsca zamieszkania, należy uznać za dotyczący sposobu sprzedaży tego towaru i w konsekwencji należy go oceniać wyłącznie w świetle swobodnego przepływu towarów, czy też przepisy te należy oceniać wyłącznie w świetle swobody świadczenia usług, w szczególności mając na względzie szkodliwy skutek dla działalności

polegającej na sprzedaży tego towaru przez Internet lub odrębny charakter usługi dostawy w stosunku do usługi sprzedaży towaru?

[OMISSIS] [punkt sentencji dotyczący doręczenia postanowienia]

[OMISSIS] [informacje dotyczące ogłoszenia postanowienia, obsady składu orzekającego oraz wykonania postanowienia]

DOKUMENT ROBOCZY